

Psalmus

Eccl. vij. Cuius et sanus confiteberis et laudabis deum. et tunc gloriaberis in misericordiis eius. Joel. ij. Omnis qui invocauerit dominum saluus erit. quia ergo dominus ita suscipit, cumque hora invocantes. et ita prope est omnibus invocantibus eum. idco.

In deo laudabo verbum in domino laudabo sermonem: in deo speravi non timebo quid faciat mihi homo.

In deo laudabo verbum. .i. ad honorem dei eius doctrina commendabo que inducit hominem ad invocandum: sicut dicitur ad Ro. x. Quod invocabunt in quem non crediderunt: aut quod eredit ei quem non audierunt: et tandem concludit. ergo fides ex auditu. auditus autem per verbum dei. et id laudabile est verbum dei. propter quod adhuc idem repetit per alia verba subiungens (in domino laudabo sermonem) .i. quecumque loquar ei attribuam cum laude. vel potest referre verbum a sermone ut sit verbum quod docet. et hoc appellat lectio. sermo autem quod hortatur: et hoc dicitur predicatio. utrumque autem movet hominem ad invocandum deum. unde utrumque laudabile est. hoc multiplex aliter legitur in glossis. sed sufficit videre legendum glossas. idem versus etiam supra habitus est et expositus similiter in fine prime parte. unde brevius transendum est (in deo speravi non timebo quid faciat mihi homo) supra dixit (caro) et est idem sensus. unde ibi sic expositum est (caro) .i. boves carnales: et hic (homo) id est terrenus ab humo. ter dicit (non timebo) propter tres malos timores: humanum: mundanum: servilem.

In me sunt deus vota tua: que reddam laudationes tibi.

Tercia pars ubi vir iustus iam. q. de malis huius seculi liberatus: laudare deum se permittit. unde dicit (in me sunt) q. d. non timebo quid faciat mihi homo exterius cum bonum inter me et mihi non possit surripere: pro quod tibi placebo. quia (in me) non extra (sunt) o (deus vota tua) .i. illa que desideras. scilicet (laudationes tibi) .i. ad honorem tuum faciende (que vota reddam tibi) vel sic (in me sunt deus vota tua) .i. anima et virtutes que desideras et que etiam tibi devoti (que reddam) cum scriptum sit vosete et reddite (laudationes tibi) .i. ad laudes tuas et bonorum. in hoc offendit quod plus diligit dominus animam et bonas voluntates quam censum vel substantiam exteriozem. Greg. Non est vacua manus a munere dum archa cordis plena est bona voluntate. Exo. xxij. Non apparebis in conspectu meo vacuus. Mar. xij. Cuiuslibet pauper plus omnibus misit. Nota triplex est votus baptismi: ordinis religionis que tria in nomine debent esse: ita ut ab eo non scindat per transgressionem. Primum votum debet esse in omnibus. Secundum in clericis. Tertium in religiosis. sed multi possunt dicere verius in me non sunt vota tua. quia multi sunt illorum transgressores. Proverb. xx. Ruina est homini devorare sanctos: quia sine obedientia et perseverantia non soluit votum. quod significat Levit. xxij. ubi dicitur bovem et ovem aure et cauda amputatis voluntarie offerre potes. votum autem ex his solvi non potest. et subiungit eam quare reddet laudationes deo. Prima est quia dominus liberabit eum a morte eterna. unde dicit.

Locum triplex.

Quoniam eripuisti animam meam de morte: et pedes meos de lapsu ut placeam coram deo in lumine viventium.

Quoniam eripuisti. .i. eripies in futuro. vel (eripuisti) in presenti spe et tandem eripies re (animam meam de morte) eterna. Psal. xij. de morte redimam eos. Secunda causa est. quia liberavit eum dominus a pronitate peccandi. unde dicit (et pedes meos) .i. affectus (eripuisti (de lapsu) .i. de pronitate peccandi. Item. iij. dicunt peccatores lubricaverunt vestigia vestra itinere platearum vestrarum. sic enim est quod cum homo vagus discurret per plateas et vicus: cito labiet in peccatum et propter hoc dicit. Eccl. ij. Noli circumspicere in vicis civitatis nec oberraveris in plateis illius. Tercia causa est. quia dabit vitam eternam (ut placeam) .q. predicta duo faciet mihi. Tertium propter hoc (ut placeam) vel ad aliud procedens verbum referri potest (reddam laudationes ut placeam coram deo) non hic tamen sed (in lumine viventium) .i. in splendo-

ribus sanctorum in eterna beatitudine. ps. In lumine tuo videbimur lumen. i. Tibi. vlti. lucem habitat inaccessibiles beatrix que in hoc versu continentur tribus personis attribuitur (quoniam eripuisti animam meam de morte) hoc attribuitur potentie patris (et pedes meos de lapsu) hoc sapientie filii: (ut placeam) hoc charitati et benignitati spiritus sancti.

Psalmus LVI Miserere mei deus miserere mei quoniam in te confidit anima mea.

Ps. 56

Titulus. In fine ne disperdas vel corumpas. David in tituli inscriptione cum fugeret a facie saul in spelunca. Tunc git bystoria que habet. i. Reg. xxij. Quod videlicet fugit David a facie saul et latuit in spelunca: non legitur david titulum erexisse. unde de david ad sam non legitur titulus iste: sed mystice de christo que per david intelligit. per speluncam intelligit carnem humanam in qua divinitas latuit vel sepulcrum dicitur spelunca vel gentilitas ad quam transiit excecata iudea. Est ergo sensus. psal. iste dirigens nos (in fine) .i. christum: agit de passione et resurrectione christi: et de passione a liberatione martyrum (ne disperdas vel corumpas) o tu pylate vel iudee vel alius (David) .i. christum (in tituli inscriptione) .i. dicens christum non esse regem quod quidem titulus asserit vel negando eius passionem que figurata est non posse negari per tituli inscriptionem quam homo deleuit pylatus quod scripsi scripsi (in scriptura) dico mutata si crederet iudeis (cum fugeret a facie saul) .i. absconderet se a iudeis latens (in spelunca) carnis vel sepulcri vel gentilitatis. Materia ergo huius psal. misit christi passio et resurrectio vel martyrum persecutio et liberatio. Intentio est monerere nullus titulo crucis contra dicat: sed christum regem suum esse confiteatur verbo et opere. Modus tripartitus est ps. In prima parte prophetica in persona christi et martyrum inter tormenta et tribulationes exclamat ad deum preteritum et predicat liberationem. In secunda ostendit per quod sit liberatus et a quibus ibi (misit deus) In tertia post liberationem et resurrectionem laudes permittit ibi (paratus cor meus) Nota que hic est tercia pars. que incipit per miserere. tres enim sunt tales propter triplicem miseriam. Primum est propter miseriam carnis quam luxuria facit per quam david peccavit adulterio. Secunda est contra miseriam mundi quam avaricia facit. Iste vero est propter miseriam spiritus quam superbia facit. quia hic miseriam est periculosissima et cogentissima. quoniam. i. intrant aque tribulationis versus ad animam. idco hic geminat miserere. vel quod pro se et corpore suo petit. Dicit ergo pro se et martyribus (miserere mei) in passione constituti o (deus) pater: et tactus est ad maiorem expressionem passionis ingeminat: vel ut a duplici miseria liberet assumpta. scilicet illata et allegat multiplex meritum suum. Primum est confidentia. unde dicit (quoniam in te confidit anima mea) omni charitate plena. Math. xxvij. Confidit in deum liberet eum nunc si vult. Secundum est spes. unde sequitur.

Et in umbra alarum tuarum sperabo donec transeat iniquitas.

In umbra ala. t. spe. .i. in protectione misericordie et veritatis tue. ps. Sub umbra alarum tuarum protege me a facie iniquorum que me afflixerunt. scilicet iudeorum. Tertium est perseverantia quod notat cum subdit (donec) .i. quod non ad horam sperabo sed (donec transeat iniquitas) persecutorum quod est cum corpus occiderint. unde Luc. xij. Ne terramini ab his: qui corpus occidunt: et post hoc non habent amplius quid faciant. Quartum est devotio. unde dicit

Clamabo ad deum altissimum: deum qui benefecit mihi.

Clamabo cordis clamore (ad deum altissimum) patre. math. xvi. clamavit voce magna dicens: Hely hely etc. et post clamans voce magna emisit spiritum. Heb. v. Cum clamore valido et lacrymis offerens eruditus est per sua reverentia. Quintum est recognitio beneficii dei. unde addit (deum qui benefecit mihi) homini dando spiritum non ad mensuram. Job. ij. Postea enumeratis meritis ostendit que sequuntur ex eis. Primum est quod deus misit ei auxilium: unde dicit.

[Marginal notes in a smaller script, partially legible, including phrases like 'Psalmus LVI', 'Miserere mei deus', and other biblical references.]

gitte: et lingua eorum gladius acutus.

Hic ponit vt locum habeat sequens relatio. sicut ibi ierusalem q̄ edificat vt ciuitas (filij hominū). i. iudei bi sūt quos prius vocauit catulos leonū (dentes eorū) sunt (arma) quibus me iam crucifixū sagittabant dicentes Mat. xvij. Ab q̄ destruis templum dei et in triduo illud reedificas salua te metipm̄ (et lingua eorū gladius acutus) qm̄ illū cedebant p̄ falsa testimonia. Prouer. xv. Faculū et gladius et sagitta acuta q̄ loquit̄ contra p̄ximū suūz falsum testimoniu. q̄ aut sic facerent habet Mat. xxvj. p̄ncipes sacerdotū et omne cōciliū querebant falsum testimoniu p̄tra dñm. Item tunc fuit lingua eorū gladi⁹ acutus ac celerans mortem qm̄ clamabant crucifige eum Illi ita mihi faciunt: sed tu o deus pater.

7 Exaltare super celos deus: et in omni terra gloria tua.

Exaltare. i. fac me exurgere vt manifestetis esse (super celos). i. angelos et p̄ meam resurrectionem diuulget (super omne terrā gloria tua). i. super omnes habitatores terre. vel (sup omnem terrā). i. sup terrā viuētūū morientūū mortuorū. de quib⁹ Pbil. ij. Deus exaltauit illum et dedit illi nomen qd̄ est sup omne nomen: vt in nomine ie. omne ge. sic. ce. ter. et infernoz. Postea iterū redit ad ostendēdū nequiciā iudeorū p̄sequentū. et p̄ hanc inordinationē. s. q̄ p̄imo de exaltatione et post de tentatione agit ostendit q̄ nō est ordo querendus in p̄betis. dicit ergo.

8 Laqueum parauerunt pedibus meis: et incuruauerunt animam meam.

Laqueū parauerūt. i. nodosus et subtiles et quasi insolubiles obiectiones (pedib⁹ meis) q̄ sunt oburgationes ad malos. p̄missiones ad bonos. miracula ad incredulos. doctrina ad ignaros. his em̄ quasi quibusdā pedib⁹ intrabat iesus ad corda eorū. sed parabant istis laqueū qm̄ mulierē deprehensam in adulterio ei adducebant. Job. viij. et quādo querebant si licet dari censum cesari an non. Mat. xxij et in pluribus alijs locis ei insidiantes (et incuruauerūt) id ē incuruare voluerunt (animā meā) conantes me deprimere et trahere ad consensum malicie sue.

9 Foderunt ante faciem meam foueam: et inciderunt in eam.

Foderunt ante faciē meā. i. me non ignorāte (foueā) mortem. s. sicut dicit̄ de peccatore donec fodiat̄ peccatori fouea. i. mors. Sap. ij. Morde turpissima cōdemnem⁹ em̄: vnde Hier. xviij. Nunquid reddis p̄ bono malū qz foderunt foueam anime mee. fodientes aut̄ foueā non xpo nocuerūt s̄ sibi. vnde addit (et inciderūt in eā) Eccl. x. Qui fodit foueā incidet in eam. vñ Hier. xvij. Post illud verbum foderunt foueā etc. sequit̄. adducet sup eos latrones repentēz foderunt foueā vt caperent me. In p̄sona aut̄ viri iusti sic exponit̄ (misit deus miam suam) hic determinat q̄ in p̄cedenti versu indeterminate dixerat dicens qd̄ (misit deus de celo). s. (miam suam). i. xpm̄ q̄ est misericordia et veritas. ps̄. Cūiuerse vie dñi misericordia et veritas. misericordia quo ad p̄ximū aduentū. veritas quo ad secūdū. P̄imo misit miam vt liberaret a culpa. Secundo mittet veritatem vt liberet a pena: tunc enim absterget deus omnem lacrimā ab oculis sanctorū etc. vt habet Apo. vij. (et eripuit animā meā de medio catulorū leonū). i. demonū. j. Pet. v. Aduersarius vester dyabol⁹ tan. leo. ru. que. quē deuo. et bene dicit̄ (de medio) eo q̄ circūierūt et circūdāt. Job. xij. Obsederūt in gyro tabernaculū meū: vel leones demones sunt: catuli leonūz sunt detractores q̄ sanguine (gaudent) i. peccatis aliorū et morsib⁹ ludunt. i. detractio nibus et os habent fetidū vt leones qz nō loquunt̄ nisi de fetore et peccatis aliorū. Job. j. Dentes ei⁹ vt dentes leonis et molares vt catuli leonū (dominū). i. quicū in xpo (con turbat⁹) in mundo. Job. xvj. In me pacē habeatis i mūdo pressurā habebitis. de qua p̄turbatiōe et p̄sura subiungit̄ (filij boim̄ den. co. ar. et sagitte) filij hominū sunt iniūa

Moralis viro iusto.

tores peccantiū. homines em̄ dicunt̄ peccatores. sicut dicit̄. j. Cor. iij. Cum sint inter vos zelus et cōtentio: nonne p̄m homines ambulatis. i. p̄m peccatores et in M̄se. xxij. Ecce vos surrexistis p̄ patrib⁹ vestris incrementa et alim̄ in boim̄ peccatorū horū (dentes). i. verba detractoria quibus corrodunt alios sunt (arma et sagitte) p̄ arma impugnant̄. p̄pe stantes. vnde vbi habem⁹ arma. alia ista habet (lancea) p̄ sagittas impugnant̄ longe stantes. et ipsi detrahunt tam p̄pinqs q̄ remotis tam domesticas q̄ extraneas Job penul. p̄ gyrū dentū eius formido. q. d. omnes q̄ possunt timere a detractōne eius qz nulli parcat̄ nec t̄m̄ vulnerant sed occidunt. vñ addit (et lingua eorū gladi⁹ acutus) vñ perit alibi in ps̄. Dñe libera animā meā a labijs iniquis et a lingua dolosa. vt hoc dicit̄ ad malū eorū. q. d. pl⁹ sibi nocent q̄ alijs qz cū alios vulnerant et sagittant seip̄os gladio peccati occidunt et hoc est (lingua eorū gladius acutus) sibiip̄s supple quos p̄ hoc sp̄ualiter interficiūt. Eccl. xx. vij. Multi ceciderūt in ore gladij s̄ nō sic quasi q̄ interierunt p̄ linguā suā (exaltare sup celos de⁹) q. d. qz inter tot mala pressus et cōmotus in te dormiui et refrigeriū inueni laudare te debeo: et p̄ter hoc dico (exaltare). i. exalteris o (de⁹) pater: vel o tu xpe. Et nota q̄ exaltat̄ de⁹ pater tripliciter. P̄mo p̄ famā. Esa. ij. Exaltabit̄ dñs sol⁹ in die illa. Secūdo p̄ intelligentiā. ps̄. Accedat de⁹ ad eorū altū et exaltabit̄ de⁹. Tercio p̄ potentie manifestationē. ps̄. Exaltare dñe in virtute tua. Itē exaltabit̄ xps̄ multiplici. s. in passione. Job. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra oia trabā ad me. ipsum. et Job. iij. Sicut exaltauit Moyses serpens in deserto: ita exaltari optet filiū hois. Itē in resurrectione. Pbil. ij. Propter qd̄ et de⁹ exaltauit illū. Eccl. xj. Sapientia bñliati exaltabit̄ caput ei⁹. Itē in ascēsiōe. ps̄. Elevata est magnificentia tua sup celos. Itē in conuersione gentiū. ps̄. Exaltabor in gentib⁹ et exaltabor in terra. tandē exaltabit̄ in iudicio. Esa. liij. Exaltabit̄ et eleuabit̄ et sublimis erit val de. et qz hui⁹ exaltatō nota erit nobis et etiā malis dicit̄ (super celos) et postea subiungit̄ (et in omnē terrā glia tua) vt p̄ (celos) cōtemplatiui p̄ (terrā) actiui intelligi possunt (laqueum parauerunt) nō dicit̄ q̄ qz innominabiles sunt et digni nomine. Job. xvij. Socij ei⁹ q̄ nō est. iō nō nominatur diues. Luc. xvj. s̄ Lazarus nominat̄. bi aut̄ qui parāt laqueū sunt demones vel mali hoies. De quib⁹ Hier. v. Inuenti sunt in p̄p̄o meo impij insidiantes q̄si aucupes laqueos ponentes et pedicas ad capiendos viros. Dicit̄ aut̄ notant̄ triuicia. de quib⁹. j. Job. ij. Dñe qd̄ ē in mūdo est cōcupiscentia carnis: cōcupiscentia oculoꝝ et superbia vite. p̄ laqueum superbia. p̄ incuruauerunt auaricia. p̄ foueam luxuria. de p̄mo ergo dicit̄ (laqueum parauerunt pedib⁹ meis). s. laqueum supbie. ps̄. Absconderūt superbi laqueum mihi. De secundo. s. auaricia dicit̄ (et incuruauerunt aiam meam) ad terrena. Esaie. liij. Dixerunt anime mee incuruare vt transeam⁹. Bern. Mentē non est transiturus s̄ grauit̄ oppressurus. Luc. xij. Hanc autem filiā abrae quaz alligauit sathanas sanauit. ecce. xvij annis et supra dixerat erat inclinata: nec omnino poterat sursum respicere. De tercio. s. de luxuria dicit̄ (foderūt ante faciē meā foueam) Prouer. xvij. Fouea. p̄funda meretrix. hanc foueam fodit dyabolus qm̄ mulieres adducit in mediū vt decipiant homines (et ante faciē) qz per oculos capiunt̄: sicut David. ij. Reg. xj. Qui vidit Bersabee lauantem se et captus fuit in cōcupiscentia. T̄ren. iij. Oculus me⁹ depredat⁹ est animā meā in cunctis filiib⁹ vrbis mee: hanc etiā foueā fodiunt vetule cōsiliatrices stupri et omnes cōsentientes (et inciderūt in eam) qz in culpa socij sunt cum eis quos peccare faciunt vel quibus consentiūt. Roz. j. Qui talia agunt digni sunt morte. nō solū q̄ ea faciunt sed etiam q̄ consentiunt facientib⁹. totū q̄cqd̄ videmus in mundo est laque⁹ vel fouea animarū. Esaie. xliij. Formido et fouea et laqueos super te qui habitator es terre. Sap. xij. Creature dei in odium facte sunt et in tentationē anime boim̄ et in miscipulā pedibus insipientium. Nota q̄ dyabol⁹ q̄busdā fodit a tergo foueam. et illi si p̄cedant non habent periculum. sed si retrocedunt vt apo

Deus p̄ et xps̄ quō exaltant̄ multipliciter.

Rate vel tepescetes. Prouerb. iiii. Via impiorum tenebrosa...

Paratum cor meum deus paratum cor meum. cantabo et psalmum dicam.

Allegori. ce de xpo

Tercia ps in qua laudes p mittit post liberatione suaz...

Exurge gloria mea exurge psalterium et cythara exurgam diluculo.

Exurge gloria mea. i. caro in qua gloriosa gessi operaz...

Confitebor tibi in populis domine: et psalmum dicam tibi in gentibus.

Confitebor tibi in po. dne. i. pfiteri tibi faciaz a populis...

Quoniam magnificata est vsq; ad celos misericordia tua: et vsq; ad nubes veritas tua.

Quoniam magnificata e misericordia dei e bñ. amitas xpi q i asc...

Exaltare super celos deus: et super omnem terram gloria tua.

Exaltare sup cer celos deus) p. i. lauderis ab angelis...

Moraliter

Parari dupliciter ali qd di r sic dz parari cor nostru et pp hoc qs fructus seqe i aia.

(paratum cor meum). i. omni stute et bono ope ornatu: et i tali...

Predicatio res qre dicitur nobes.

Iusti p celos et peccatores per terra de.

Psalmus

signant et
quod super
bos exal-
tat deus.

eminentia vite et deum que portat exaltat. **Can. ij.** Fasciculus myrrae dilectus meus mihi in vbera mea comorabitur ecce quod portat eum sponsa. quod autem seipos et deum in se exaltat: bene inuiv. **Dan. ij.** vbi dicitur quod lapis qui percussit statua factus est mons magnus. lapis est vir sanctus. statua est ymago mundi erecta in cordibus hominum mundanorum: hanc percussit cum mundum contempsit. **1. Cor. vij.** Qui utuntur hoc mundo tanquam non utantur. propter enim haec figura huius mundi. super terram autem peccatorum est gloria domini: cum ipsi peccata confitentur. **Iosue. vij.** Da gloriam domino deo israel et confitere te.

Psalmus.

LVII

Ps. lviij.

Vere utique iusticiam loquimini: recte iudicate filii hominum.

Titulus. In finem ne corumpas vel dispdas **David** in tituli descriptione. **Idem** habuimus in precedenti psalmi titulo. et ideo non oportet iterum exponere. **Supra** orauit ecclesia vel ipse christus caput ecclesie pro quatuor persecutionibus. scilicet **Martyricidarum. Hereticorum. Falsorum fratrum et antichristi.** hic autem loquitur propheta et in persona christi vel ecclesie vel viri iusti contra quintam persecutionem. scilicet **iudeorum** que fuit prima.

Moraliter autem contra malos iudices et platos. **Intentio** est mouere ne quis christi regno contradicat: sed ad eum quilibet redeat. **Modus** tripartitus est. **Primo** exprobrat iudeis ne nos ei similia faciamus. **Secundo** dicit quod erit eis retributio ibi (deus conteret). **Tercio** ostendit correctionem iustorum quod sequitur de ultione iniquorum ibi (letabitur). **Dicit** ergo christus ad iudeos o (filii hominum) i. prophetarum (si vere utique iusticiam loquimini) quod facitis dicentes: **Magister scimus** quia verax es etc. **Mathe. xxij.** (Recte iudicate) crededo me esse veracem non dicendo me demonium habere: sed non recte iudicatis **Probatio.**

Allegorice
de christo.

Etenim in corde iniquitates operamini in terra iniusticias manus vestre cocinnat

Et est i. quod iniquitates operamini licet non recte iudicatis quod fabricatis contra me malas cogitationes et hoc facitis existentes (in terra) i. diligentes terrena mittentes ne amittatis locum et gentem. **Ita** cogitatis et cum potestis facere (manus vestre cocinnant) i. congregant iniquitates sic sumitur manus ad iram vel manus eorum dicuntur perbalanges vel principes vel potestates eorum qui iniquitates concinnabant in conciliis suis. **Job. xj.** Collegerunt pontifices et pharisaei concilium aduersus iesum etc. **Et** quomodo est hoc. **Ecce.**

2

Alienati sunt peccatores a vulua: et errauerunt ab utero locuti sunt falsa.

Alienati sunt peccatores a vulua i. profecti sunt a deo fore peccatores antequam nascerentur (errauerunt ab utero) i. profecti sunt erraturi cum adhuc essent in utero: vel sic possent dicere nos iusti sumus quia sumus filii abrae et sanctorum patriarcharum propter hoc improprie eis quod degenerant dicens (alienati sunt peccatores) iudei (a vulua) i. a progenitoribus suis facti sunt alieni per motum similitudinis: unde dicitur eis **Esaie. j.** Attendite ad petram: unde excisi estis etc. et post attendite ad abraam patrem vestrum et ad **Saram** que peperit vos (errauerunt ab utero) nescientes sequi vestigia paterna (locuti sunt falsa) dicentes se esse filios abrae. **vn Job. viij.** Si filii abrae estis opera abrae facite. **Sunt** autem plerique peccatores qui libenter audiunt verba doctrine et resiliunt a peccatis: sed iudei non sunt tales: imo obstinati sunt: ita quod nec verbum domini audire volebant: **vn dicit dominus** subdens.

3

Furoz illis sicut similitudinem serpentis: sicut aspidis surde et obturatis aures suas.

Furoz illis iudeis (sicut similitudinem serpentis) i. obstinatorum ira quorum irrevocabilis est: et cuius serpentis (sicut aspidis surde) et quare surde: quod (et obturatis aures suas) et sic obturans aures suas.

4

Que non exaudiet vocem incantantium et venefici in cantantis sapienter.

5

Que non exaudiet vocem In hac similitudine tangit naturam aspidis. **Aspis** enim serpens est qui forte vimibus medicaminibus que videtur incantatorum: ne vocem eius audiat: alteram aurem affigit terre alteram summitate caude obturat: sic iudei obturauerunt aures suas ne dominus sapienter incantans eos incantaret: obturauerunt inquam terra id est terrenorum amorum: quod dominus predicabat contemptum temporalium: et ipsi amabant ea et cauda que tegit posteriora id est fallis prophetis scribis videlicet et pharisaeis qui ei contraria predicabant et peccata palliabant et sic erunt cauda turpia tegentes. **Esa. ix.** **Propheta** loquens mendacium ipse est cauda.

Na aspidis
cui affilati
iudei.

Moraliter loquitur ad prelatos et iudices et clericos dicens (o filii hominum) non brutorum quasi dicat o vos qui rationabiles esse debetis (si vere utique iusticiam loquimini) quod tota die faciunt disputantes et colloquuntur de iusticia (recte iudicate) sicut rectitudine legis sicut ordine iuris. **Deut. xvj.** **Iudices** et magistrorum constitues ut iudicent populum iusto iudicio: quasi diceret non sum in ore habeatis iusticiam sed opere. **Notandum** est autem quod ad recte iudicandum multa sunt necessaria que concurrere debent in iudiciis nostris.

Moraliter
de platis

Primo ut quod precipiunt ipsi faciant. **j. Ps. iij.** **Iustus** est ut iudicium incipiat a domo domini: non sicut multi faciunt de quibus **Mathe. xxij.** **Qui** alligant onera grauia et imposita bilia et imponunt super humeros hominum digito autem suo non lunt ea mouere. **Oportet** etiam quod ex charitate faciat iusticiam. **Sapient. j.** Diligite iusticiam.

Ad iudicandum
recte multa
currere debent

Secundo ut ordinem iuris non pretermittant. **Deut. xvij.** **Postquam** sederit in solio regni sui describet sibi deuteronomium legis et post sequitur ut non declinet in partem dexteram vel sinistram.

Tercio ut veritatem cause plenam inuestiget: **vn Job. xxxij.** **Causam** quam nesciebam diligenter inuestigabam.

Quarto personam non accipiant. **Proverbi. xxvij.** **Qui** cognoscit in iudicio faciem non bene facit.

Quinto ut non cedant fauori vel clauori multorum. **Exodi. xxij.** **Ne** sequaris turbam ad faciendum malum nec in iudicio plurimorum acquiesces sententie ut a vero deuies.

Sexto ut propter timorem non declinent a rectitudine iudicii **Eccli. viij.** **Noli** querere fieri iudex nisi valeas virtute irrumpere iniquitates ne forte extimescas facie potentis

Septimo ut non plus debito compatiantur. **Exod. xxij.** **Pau** peris non misereberis in iudicio.

Octauo ut munera non accipiant. **Exodi. xxij.** **Ne** accipias munera que excecant etiam prudentes et subuertunt verba iustorum.

Nono ut nullas preces in preiudicium aduerse partis admittant: unde beatus **Bernardus.** **Consilio** non prece gerendum est ubi autem non licet facere quod volo quis locus rogandi: quasi dicat nullus. **hec** ergo nouem necessaria sunt ad recte iudicandum ergo (recte iudicate) sed non ne parer omne iudicium dedit filio. **Job. v. ita:** fed iudices et prelati sunt vicarii christi: unde necesse est eis ut recte iudicent et caute cum tantis et tam iusti iudices vices gerant. **ij. Paral. xij.** **Videte** quod faciatis. non enim hominis exercetis iudicium sed dei et quodcumque iudicaueritis in vos redundabit.

Judicium vobis
lat multiplex.

Violatur autem iudicium multipliciter.

Negligentia. **Iere. xlviij.** **Maledictus** qui opus dei facit negligenter.

Ignorantia. **Iere. ij.** **Tementes** legem nescierunt me.

Tumore pellis vel possessionis vel infamie vel parentum. **Eccli. vij.** **Noli** querere fieri iudex nisi valeas irrumpere iniquitates.

Amore. **Actu. xxij.** **Volens** autem scilicet prestare gratiam iudeis: reliquit paulum vincum.

Odio. **Act. xxij.** **Tu** sedens iudicas me sicut legem et contra legem iubes me percuti.

Munere. **Miche. ij.** **Principes** eius in muneribus iudicabant.

Inuidia. **Reg. xxj.** **Facite** naboth sedere inter primos

Personarum acceptione. **Eccli. xx.** **Est** qui per confusione perdet animam suam et alibi: prudentia persone perdet eam. persone autem acceptione perdet se.